

شناسائی بیماری تک یاخته‌های کشنده و جدیدی در سگها

Newly recongnized fatal protozoan disease
of dogs. J.P.Dubey et al. JAVMA, Vol. 192, No.
9, May 1, 1988, pp. 1269-1275.

ترجمه و تلخیص: دکتر عبدالعلی ملعاسی*

مطالعات ۴۰ سال گذشته بر روی ۲۳ مورد سگ مبتلا به نوعی بیماری مشابه توکسوپلاسموز که بر اساس تاریخچه بیماری، نشانی‌های درمانگاهی، یافته‌های آسیب‌شناسی میکروسکوپ نوری و الکترونی و همچنین یافته‌های آزمایشگاهی که توسط ۵ نفر از محققان آمریکائی و سوئدی انجام پذیرفته حاکی از آن است که تک یاخته انگلی جدیدی با ساختمان کاملاً متفاوت از توکسوپلاسمما به عنوان عامل بیماری نقش دارد. در ۱۰ مورد از سگهای بیمار این تک یاخته به عنوان عامل بیماری معرفی و به نام نئوسپورا^۱ کانینوم نامگذاری گردیده است. نئوسپورا کانینوم کوکسیدی کیست زایی از شاخه آپی کمپلکسا می باشد که منحصرأ در سگها یافت می شود. این تک یاخته داخل سلولی است و در سلولهای بدن خصوصاً در سلولهای عصبی از راه آندودیوژنی^۲ تکثیر می یابد. تک یاخته فاقد واکوئول انگلی^۳ ولیکن دارای تعداد زیادی روپتری^۴ است. تک یاخته مزبور از نظر ساختمانی دارای دو مرحله کاملاً متفاوت است: یکی تاکی زوایت و دیگری کیست بافتی (برادی زوایت).

* مربی - دستیار بخش داخلی دامهای کوچک گروه علوم درمانگاهی دانشکده

1- Neospora caninum

دامپزشکی دانشگاه تهران.

2- Endodyogeny:

۲- انجام تقسیم دوتایی در داخل سلول ما در که پس از رشد منجر به

تخریب آن می شود.

3- Parasitophorous Vacuole :

۳- اندامک لوله‌ای شکل که در قسمت خلقی عریض تراست و واجد ته کیسه می باشد.

این لوله‌ها با اتصال ظریفی به حلقه قطبی متصلند.

4- Rhoptry

اندازه تاکی زوایت ها $1/5$ تا 5×4 تا 7 میکرون است و در سلولهای عصبی، درون و اطراف رگهای خونی و در سایر سلولهای بدن یافت شده و به راحتی با کیمسا رنگ می گیرند. کیستهای بافتی منحصر در بافتهای عصبی یافت می شوند و اندازه آنها $9/5$ تا $1/1 \times 3$ تا $3/4$ میکرون است. دیواره کیست های بافتی ضخامتی در حد 1 تا 4 میکرون دارد و برادی زوایت های باریک که در رنگ آمیزی با PAS¹ به خوبی رنگ می پذیرند. را در بر می گیرد.

این تک یاخته با تکنیکهای رنگ آمیزی ایمونوپراکسیداز در واقع با سرم ضد توکسوپلازما گوندی آی واکنش نشان نمی دهد. چرخه زندگی آن نیز معلوم نیست. طیف سنی سگهای مبتلابین ۶ هفته تا ۱۵ سال می باشد. عفونت سگ را در سن ۶ هفتگی نشانگر ابتلای مادرزادی این حیوان دانسته اند.

مهمترین نشانی های درمانگاهی این بیماری را عوارض عصبی نظیر عدم تعادل، فلجی اندامهای حرکتی، تشنج و نهایتاً مرگ نام برده اند. در یک مورد نیز در ماتیت اولسراتیو را گزارش کرده اند. از مهمترین یافته های آسیب شناسی نیز می توان منینگوآنسفالومیلیت و میوزیت غیر چرکی را نام برد.

تاریخ دریافت مقاله: ۶۹/۳/۲۷

تاریخ پذیرش مقاله: ۶۹/۹/۲۷